

Sygn. akt VIII C 2287/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 13 czerwca 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi w VIII Wydziale Cywilnym

w składzie: przewodniczący: SSR Bartek Męcina

protokolant: st. sekr. sąd. Ewa Ławniczak

po rozpoznaniu w dniu 30 maja 2016 roku w Łodzi

sprawy z powództwa M. P. i J. K.

przeciwko J. J. i A. P.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanej J. J. na rzecz:

a) powoda M. P. kwotę 3.256,95 zł. (trzy tysiące dwieście pięćdziesiąt sześć złotych dziewięćdziesiąt pięć groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 28 maja 2015 r. do dnia zapłaty, przy czym od dnia 1 stycznia 2016 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie,

b) powódki J. K. kwotę 3.256,95 zł. (trzy tysiące dwieście pięćdziesiąt sześć złotych dziewięćdziesiąt pięć groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 28 maja 2015 r. do dnia zapłaty, przy czym od dnia 1 stycznia 2016 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie,

1. zasądza od pozwanego A. P. na rzecz:

a) powoda M. P. kwotę 3.256,95 zł. (trzy tysiące dwieście pięćdziesiąt sześć złotych dziewięćdziesiąt pięć groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 28 maja 2015 r. do dnia zapłaty, przy czym od dnia 1 stycznia 2016 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie,

b) powódki J. K. kwotę 3.256,95 zł. (trzy tysiące dwieście pięćdziesiąt sześć złotych dziewięćdziesiąt pięć groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 28 maja 2015 r. do dnia zapłaty, przy czym od dnia 1 stycznia 2016 r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie,

1. przyznaje na rzecz adw. A. U. ze Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego dla Łodzi Widzewa w Łodzi kwotę 738 zł. (siedemset trzydzieści osiem złotych) tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu.

Sygn. akt VIII C 2287/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 28 maja 2015 roku skierowanym przeciwko J. J. i A. P., zarejestrowanym pod sygn. VIII C 2287/15, M. P. reprezentowany przez pełnomocnika będącego adwokatem, wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanych kwot po 3.256,95 zł. z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty, a nadto o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu M. P. podał, iż razem z J. K. wystąpił przeciwko J. J., S. P., A. P. i A. S. o rozwiązanie zawartej z pozwanymi i E. M. umowy przedwstępnej sprzedaży nieruchomości położonej w Ł. przy ul. (...) i zwrot zadatku w

kwocie 39.000 zł. W piśmie procesowym z dnia 9 stycznia 2012 r. powód i J. K. rozszerzyli powództwo o kwotę 325.000 zł. tytułem zwrotu nakładów na powyższą nieruchomość. Następnie pismami procesowymi z dnia 6 i 17 maja 2013 r. powód i J. K. ponownie rozszerzyli powództwo o zapłatę odsetek ustawowych od kwoty 39.000 zł. od dnia 29 czerwca 2004 r. do dnia zapłaty. Wyrokiem z dnia 17 września 2013 r. Sąd Okręgowy w Łodzi zasądził od J. J. na rzecz powoda kwotę 7.000 zł. z ustawowymi odsetkami od kwoty 4.875 zł. od dnia 17 kwietnia 2012 r. do dnia zapłaty, a od A. P. na rzecz powoda kwotę 7.000 zł. z ustawowymi odsetkami od kwoty 4.875 zł. od dnia 20 kwietnia 2012 r. do dnia zapłaty. Wyrokiem z dnia 9 kwietnia 2015 r. Sąd Apelacyjny w Łodzi zmienił powyższy wyrok zasądzając od J. J. i A. P. na rzecz powoda kwoty po 14.887,50 zł., pozostawiając bez zmian datę początkową naliczania odsetek ustawowych. Na kwoty dochodzone od pozwanych składa się kwota 410,97 zł. tytułem odsetek ustawowych od kwoty 2.125 zł., stanowiącej różnicę pomiędzy kwotą 7.000 zł., a 4.875 zł., za okres od dnia 27 maja 2012 r. do dnia zapłaty, czyli 22 listopada 2013 r. oraz kwota 2.845,98 zł. tytułem odsetek ustawowych od kwoty 7.887,50 zł., za okres od dnia 27 maja 2012 r. do dnia zapłaty, czyli 23 kwietnia 2015 r.

(pozew k. 52- 59).

W odpowiedzi na pozew pozwana reprezentowana przez pełnomocnika będącego adwokatem, w pierwszej kolejności wniosła o odrzucenie powództwa, a w przypadku nie uwzględnienia powyższego stanowiska wniosła o oddalenie powództwa oraz solidarne zasądzenie od powodów na rzecz pozwanych kosztów procesu. Zdaniem pozwanej roszczenia powodów związane z zawartą pomiędzy stronami umową przedwstępną sprzedaży nieruchomości, zostały już prawomocnie rozstrzygnięte. Orzeczenie Sądu Okręgowego w Łodzi wydane w sprawie w przedmiocie odsetek oraz oznaczenia daty początkowej ich naliczania wraz z oddaleniem powództwa w pozostałej części, stworzyło stan powagi rzeczy osądzonej. Poza tym ustalenie wysokości i rodzaju nakładów na nieruchomość nastąpiło dopiero w trakcie postępowania sądowego, zatem pozwani dokonując zapłaty zasądzonych kwot nie znajdowali się w opóźnieniu. Dodatkowo żądanie przez powodów odsetek ustawowych od odsetek od dnia wniesienia pozwu jest naruszeniem zakazu anatocyzmu, sformułowanym w art. 482 kc. Na koniec pełnomocnik pozwanej podniósł zarzut przedawnienia roszczeń powodów, wskazując trzyletni okres.

(odpowiedź na pozew – k. 79- 80).

W sprawie VIII C 2288/15 pozewm wniesionym również w dniu 28 maja 2015 roku skierowanym przeciwko J. J. i A. P., J. K. reprezentowana przez pełnomocnika będącego adwokatem, wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanych kwot po 3.256,95 zł. z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty, a nadto o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. Uzasadnienie pozwu jest identyczne jak pozwu zarejestrowanego pod sygnaturą VIII C 2287/15.

(pozew k. 12- 19 akt sprawy VIII C 2288/15)

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa. W uzasadnieniu J. J. wskazała, że zawarta pomiędzy stronami umowa przedwstępna jest nieważna, zatem nie rodzi skutków prawnych. Ponadto biegły sądowy, który wydał opinie w sprawie toczącej się przed Sądem Okręgowym w Łodzi jako nakłady konieczne na nieruchomość przy ul. (...) wskazał wyłącznie koszt wymiany okien, natomiast pozostałe prace budowlane zostały nazwane samowolą budowlaną.

(odpowiedź na pozew k. 66- 69 akt sprawy VIII C 2288/15)

Postanowieniem z dnia 16 września 2015 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi Widzewa w Łodzi ustanowił dla pozwanej pełnomocnika z urzędu w osobie adwokata.

(postanowienie k. 77 akt sprawy VIII C 2288/15)

Postanowieniem z dnia 22 grudnia 2015 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi Widzewa w Łodzi połączył sprawę VIII C 2288/15 ze sprawą VIII C 2287/15 z powództwa M. P. przeciwko J. J. i A. P. o zapłatę w celu łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

(postanowienie k. 106 akt sprawy VIII C 2288/15)

Na rozprawie w dniu 30 maja 2016 r. pełnomocnicy stron zajęli dotychczasowe stanowisko. (protokół rozprawy – k. 107- 110).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W pozwie z dnia 12 października 2011 r. M. P. i J. K. wystąpili przeciwko J. J., S. P., A. P. i A. S. o rozwiązanie zawartej z pozwanymi i E. M. umowy przedwstępnej sprzedaży nieruchomości położonej w Ł. przy ul. (...) i zwrot zadatku w kwocie 39.000 zł.

(pozew k. 2- 3 akt sprawy I C 1453/13 Sądu Okręgowego w Łodzi)

W piśmie procesowym z dnia 9 stycznia 2012 r. M. P. i J. K. rozszerzyli powództwo o kwotę 325.000 zł. tytułem zwrotu nakładów na powyższą nieruchomość.

(kserokopia pisma procesowego k. 47, zeznania J. K. k. 108)

Odpis powyższego pisma został doręczony pozwanej w dniu 16 kwietnia 2012 r., a pozwanemu w dniu 19 kwietnia 2012 r.

(dowód doręczenia odpisu pisma z 9 stycznia 2012 r. k. 48 i 49 akt sprawy I C 1453/13 Sądu Okręgowego w Łodzi)

Następnie pismami procesowymi z dnia 6 i 17 maja 2013 r. powodowie ponownie rozszerzyli powództwo o zapłatę odsetek ustawowych od kwoty 39.000 zł., od dnia 29 czerwca 2004 r. do dnia zapłaty.

(pisma procesowe k. 269 i k. 275 akt sprawy I C 1453/13 Sądu Okręgowego w Łodzi)

Wyrokiem z dnia 17 września 2013 r. Sąd Okręgowy w Łodzi zasądził m. in. od J. J. na rzecz powodów kwoty po 7.000 zł. z ustawowymi odsetkami od kwoty 4.875 zł. od dnia 17 kwietnia 2012 r. do dnia zapłaty, a od A. P. na rzecz powodów kwoty po 7.000 zł. z ustawowymi odsetkami od kwoty 4.875 zł. od dnia 20 kwietnia 2012 r. do dnia zapłaty.

(kserokopia wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi k. 19- 20, zeznania J. K. k. 108)

Wyrokiem z dnia 9 kwietnia 2015 r. Sąd Apelacyjny w Łodzi zmienił powyższy wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi m. in. w ten sposób, że zasądził od J. J. i A. P. na rzecz powodów kwoty po 14.887,50 zł., pozostawiając bez zmian datę początkową naliczania odsetek ustawowych.

(kserokopia wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi k. 31- 32, zeznania J. K. k. 108)

Pozwani dokonali zapłaty na rzecz powodów kwot po 7.000 zł. oraz odsetek ustawowych od kwot 4.875 zł. zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi wydanym w sprawie I C 1453/13 w dniu 22 listopada 2013 r. Natomiast w dniu 23 kwietnia 2015 r. pozwani zapłacili na rzecz powodów kwoty zasądzone wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi wydanego w sprawie I C 1505/13, czyli po 7.887,50 zł.

(wyciąg z rachunku bankowego k. 48- 49)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty i ich kserokopie, stosując w tym względzie art. 308 kpc oraz zeznania powodów.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo podlega uwzględnieniu w całości.

W rozpoznawanej sprawie M. P. i J. K. dochodzili od J. J. i A. P. kwot po 3.256,95 zł. z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty. Na kwoty dochodzone od pozwanych składają się kwoty po 410,97 zł. tytułem odsetek ustawowych od kwot po 2.125 zł., stanowiących różnicę pomiędzy kwotami po 7.000 zł., zasądzonymi od każdego z pozwanych przez Sąd Okręgowy w Łodzi wyrokiem wydanym w sprawie I C 1453/13, a kwotami po 4.875 zł., od których wymieniony sąd zasądził odsetki ustawowe, za okres od dnia 27 maja 2012 r. do dnia zapłaty, czyli 22 listopada 2013 r. oraz kwoty po 2.845,98 zł. tytułem odsetek ustawowych od kwot po 7.887,50 zł. zasądzonych od każdego z pozwanych przez Sąd Apelacyjny w Łodzi wyrokiem wydanym w sprawie I C 1505/13, za okres od dnia 27 maja 2012 r. do dnia zapłaty, czyli 23 kwietnia 2015 r.

Pełnomocnik pozwanej podniósł trzy zarzuty, naruszenia powagi rzeczy osądzonej, naruszenia zakazu anatocyzmu oraz przedawnienia roszczenia. W ocenie Sądu podniesiony przez stronę pozwaną zarzut naruszenia powagi rzeczy osądzonej jest bezzasadny. Powodowie dochodzą roszczeń, które nie były przedmiotem postępowania, które toczyło się przed Sądem Okręgowym w Łodzi w sprawie I C 1453/13. Pierwsza kwota, 410,97 zł. stanowi skapitalizowane odsetki ustawowe od kwoty 2.125 zł., stanowiącej różnicę pomiędzy kwotą 7.000 zł., zasądzoną od każdego z pozwanych przez Sąd Okręgowy w Łodzi wyrokiem wydanym w sprawie I C 1453/13, a kwotą 4.875 zł., od której wymieniony sąd zasądził odsetki ustawowe. Co prawda wyrok wydany w sprawie I C 1453/13 przez Sąd Okręgowy w Łodzi zawierał również rozstrzygnięcie dotyczące oddalenia powództwa w pozostałej części. Jednak treść uzasadnienia orzeczenia wydanego w sprawie I C 1453/13 nie pozostawia wątpliwości, że oddalenie powództwa nie dotyczyło odsetek ustawowych od kwoty 2.125 zł. Powodowie w sprawie I C 1453/13 nie wnosili o zasądzenie odsetek ustawowych od kwoty 325.000 zł. tytułem zwrotu nakładów poniesionych na nieruchomości położoną przy ul. (...) w Ł.. Ponadto z uzasadnienia orzeczenia wydanego w sprawie I C 1453/13 wynika, że zasądzona kwota 4.875 zł. obejmowała roszczenie z tytułu zwrotu zadatku i od tej kwoty Sąd Okręgowy w Łodzi zasądził odsetki ustawowe, gdyż powodowie dochodzili odsetek ustawowych wyłącznie od kwoty 39.000 zł. tytułem zwrotu zadatku. Identyczne uwagi należy odnieść do treści orzeczenia Sądu Apelacyjnego w Łodzi wydanego w sprawie I C 1505/13. Przedmiotem wyrokowania przez sąd odwoławczy nie mogło być żądanie zasądzenia odsetek od kwoty 7.887,50 zł., stanowiącej różnicę pomiędzy kwotą zasądzoną przez Sąd Okręgowy w Łodzi w sprawie I C 1453/13, a kwotą objętą orzeczeniem sądu drugiej instancji, gdyż zarówno M. P., jak i J. K. nie wnosili o orzeczenie odsetek ustawowych od kwoty 325.000 zł. z tytułu zwrotu nakładów na nieruchomości.

Ponadto w ocenie pełnomocnika pozwanej żądanie przez powodów odsetek ustawowych od odsetek od dnia wniesienia pozwu jest naruszeniem zakazu anatocyzmu, sformułowanym w art. 482 kc. Zgodnie z powołanym przepisem od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia powództwa, chyba, że po powstaniu zaległości strony zgodziły się na doliczenie zaległych odsetek do dłużnej sumy. Zdaniem Sądu roszczenie powodów w żaden sposób nie narusza sformułowanego powyżej zakazu anatocyzmu. Jak już była o tym mowa powyżej, M. P. i J. K. dochodzili od J. J. i A. P. kwoty po 410,97 zł. tytułem odsetek ustawowych od kwot po 2.125 zł., za okres od dnia 27 maja 2012 r. do dnia 22 listopada 2013 r. oraz kwoty po 2.845,98 zł. tytułem odsetek ustawowych od kwot po 7.887,50 zł., za okres od dnia 27 maja 2012 r. do dnia 23 kwietnia 2015 r. Od skapitalizowanych kwot odsetek ustawowych w łącznej kwocie 3.256,95 zł. powodowie wnieśli o zasądzenie odsetek ustawowych dopiero od dnia wniesienia powództwa, czyli zgodnie z treścią art. 482 § 1 kc.

Również trzeci podniesiony zarzut, przedawnienia roszczenia, należy uznać za chybiony. Zgodnie z art. 117 § 2 kc po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. W myśl przepisu art. 118 kc, który stanowi, że jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej- trzy lata. Nie ulega wątpliwości, że zobowiązanie pozwanych wobec powodów z tytułu odsetek za zwłokę jest świadczeniem okresowym, w związku z czym ulega przedawnieniu po upływie 3 lat. W myśl art. 120 § 1 kc zdanie pierwsze bieg przedawnienia zaczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Powództwo w przedmiotowej sprawie zostało wytoczone w dniu 28 maja 2015 r. Zatem roszczenie o zasądzenie odsetek ustawowych za okres trzech lat wstecz, czyli od dnia 27 maja 2012 r., nie uległo przedawnieniu. Powodowie dochodzili kwot po 410,97 zł. tytułem odsetek ustawowych za okres od dnia 27 maja

2012 r. do dnia zapłaty, czyli do dnia 22 listopada 2013 r. oraz kwot po 2.845,98 zł. tytułem odsetek ustawowych za okres od dnia 27 maja 2012 r. do dnia zapłaty, czyli do dnia 23 kwietnia 2015 r. Biorąc pod uwagę powyższe rozważania, roszczenia powodów nie uległy przedawnieniu.

Natomiast J. J. w odpowiedzi na pozew wniesiony w sprawie zarejestrowanej pod sygn. VIII C 2288/15 podniosła wyłącznie zarzuty dotyczące postępowania toczącego się przed Sądem Okręgowym w Łodzi w sprawie I C 1453/13. J. J. wskazała, że zawarta pomiędzy stronami umowa przedwstępna jest nieważna, a jako nakłady konieczne na nieruchomości przy ul. (...) biegly wskazał wyłącznie koszt wymiany okien. Powyższe twierdzenia są bez znaczenia dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy również z uwagi na treść art. 366 kpc, zgodnie z którym wyrok prawomocny ma powagę rzeczy osądzonej tylko co do tego, co w związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia, a ponadto tylko między tymi samymi stronami. Dlatego też z uwagi na prawomocne zakończenie postępowania prowadzonego przez Sąd Okręgowy w Łodzi pod sygn. I C 1453/13, pozwani nie mogą skutecznie podnosić zarzutów odnośnie podstawy sporu będącej przedmiotem rozstrzygnięcia w wymienionej sprawie.

Podstawę orzeczenia o odsetkach stanowi art. 481 § 1 kc w zw. z art. 455 kc. Zasadą prawa cywilnego jest, że dłużnik popada w opóźnienie, jeżeli nie spełnia świadczenia w terminie, w którym stało się ono wymagalne. Niespełnienie świadczenia w terminie rodzi po stronie dłużnika konsekwencje przewidziane w art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którym, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe (§ 2 art. 481 k.c.). Wobec tego żądanie wskazane w pozwie, czyli żądanie zasądzenia skapitalizowanych odsetek ustawowych należy uznać za w pełni uzasadnione.

W ocenie pełnomocnika J. J., pozwani dokonując zapłaty zasądzonych kwot nie znajdowali się w opóźnieniu, gdyż ustalenie wysokości i rodzaju nakładów na nieruchomość nastąpiło dopiero w trakcie postępowania sądowego. Z powyższym argumentem nie sposób się zgodzić, gdyż pozwani popadli w zwłokę od następnego dnia po otrzymaniu odpisu pisma procesowego z dnia 9 stycznia 2012 r., w którym M. P. i J. K. rozszerzyli powództwo o kwotę 325.000 zł. tytułem zwrotu nakładów na powyższą nieruchomość. Odpis powyższego pisma został doręczony pozwanej w dniu 16 kwietnia 2012 r., a pozwanemu w dniu 19 kwietnia 2012 r. Należy zauważyć, że powodowie wnieśli o zasądzenie kwot po 3.256,95 zł. tytułem odsetek ustawowych za okres od dnia 27 maja 2012 r., a nie od dnia 17 kwietnia 2012 r. w przypadku pozwanej, a od dnia 20 kwietnia 2012 r. w przypadku pozwanego, gdyż roszczenie o odsetki za wcześniejszy okres, o czym była już mowa powyżej, uległo przedawnieniu.

Jak już była o tym mowa powyżej, pozwani dokonali zapłaty na rzecz powodów kwot po 7.000 zł. oraz odsetek ustawowych od kwot 4.875 zł. zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Łodzi wydanym w sprawie I C 1453/13 w dniu 22 listopada 2013 r. Natomiast w dniu 23 kwietnia 2015 r. pozwani zapłacili na rzecz powodów kwoty zasądzone wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi wydanego w sprawie I C 1505/13, czyli po 7.887,50 zł. Zatem zasadne było żądanie powodów zasądzenia skapitalizowanych odsetek ustawowych w przypadku kwot po 410,97 zł. za okres od dnia 27 maja 2012 r. do dnia zapłaty, czyli 22 listopada 2013 r., a od kwot po 2.845,98 zł. od dnia 27 maja 2012 r. do dnia zapłaty, czyli 23 kwietnia 2015 r.

W punkcie 3 wyroku Sąd przyznał na rzecz adw. A. U. ze Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego dla Łodzi Widzewa w Łodzi kwotę 738 zł. tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu. Powyższa kwota zawiera 23 % podatku VAT.